

Vergaderjaar 2009–2010

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 274

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 november 2009

Mede naar aanleiding van het verzoek van uw Kamer (Algemeen Overleg van 11 september 2008 (kamerstuk 26 991, nr. 223)) bericht ik u over de voortgang van de fusie van de Algemene Inspectiedienst (AID), de Plantenziektenkundige Dienst (PD) en de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA).

De voorbereiding van de fusie is eind 2007 gestart. Op 28 oktober 2008 is het voorgenomen Kaderbesluit (VKB) voor de fusie van AID, PD en VWA gepresenteerd. Het formele besluit over het VKB is genomen met de reacties van de respectievelijke bestuurders van AID, PD en VWA op de adviezen van de ondernemingsraden. Op de meeste punten is overeenstemming bereikt met de ondernemingsraden en er zijn met hen afspraken gemaakt over zowel de inhoud van de fusie als over het daarbij te volgen proces. Naast de afspraken met de ondernemingsraden zijn er ook afspraken gemaakt met de bonden. Samen met de toezeggingen die ik aan uw Kamer heb gedaan ten aanzien van de vestigingen in Groningen (noordelijk steunpunt) en Horst (opleidingscentrum), vormen deze afspraken de leidraad bij het uitvoeren van het voorgenomen Kaderbesluit.

Op 6 juli jongstleden heeft de Raad van Directeuren Fusie AID, PD en VWA het Kaderbesluit (KB) aldus vastgesteld. Het Kaderbesluit beschrijft de inhoudelijke en procedurele uitgangspunten die uiterlijk per 1 januari 2012 moeten leiden tot één geïntegreerde inspectiedienst voor LNV en VWS, de VWA.

Nu het Kaderbesluit is vastgesteld, werken AID, PD en VWA aan het uitvoeren van het Kaderbesluit. De uitvoering van het kaderbesluit is later gestart dan voorzien. Uiteraard zet dit het fusieproces onder druk maar dit zal niet leiden tot verschuiving van de beoogde einddatum waarop de fusie zal zijn voltooid. Hierbij merk ik op dat de fusie niet ten laste komt van het bedrijfsleven.

Om uiteindelijk in 2012 als één inspectiedienst van start te kunnen gaan, zijn/worden de volgende stappen genomen:

Benoeming IG-VWA/Verandermanager

Per 1 september 2009 is de heer C.W.J. Schreuders benoemd tot Inspecteur-Generaal van de VWA, tevens verandermanager van de fusie van AID, PD en VWA. De heer Schreuders is ook benoemd tot waarnemend directeur van de AID en de PD. Daarmee is de heer Schreuders eindverantwoordelijk voor zowel de bestaande als de nieuwe organisatie(s).

Kwartiermakers

Na vaststelling van het Kaderbesluit is direct gestart met de werving van kwartiermakers. De werving van kwartiermakers is inmiddels afgerond en de kwartiermakers worden deze maand nog benoemd. De kwartiermakers staan tijdens het fusieproces aan het hoofd van tijdelijke werkorganisaties (TWO), de voorlopers van de divisies per 1 januari 2012.

Verbetering bedrijfsvoering VWA

Naar aanleiding van de adviezen van de heren Hoekstra¹ en Vanthem-sche² en conform de wens van de Kamer worden verbeteringen in de bedrijfsvoering aangebracht. Deze verbeteringen in de bedrijfsvoering bestaan uit het bieden van een goede ondersteuning aan de verbetering van het toezicht en de continuïteit van de drie diensten (AID, PD en VWA). Voortgang is onder andere geboekt met de harmonisatie van werkprocessen, verbetering van informatiesystemen (onder andere infrastructuur en kwaliteitssysteem) en besturing & control (onder andere interne controle, harmonisatie boekhoudingen per 1 januari 2010).

In mijn brief van 20 juni 2008 (TK 26 991, nr. 205) heb ik aangegeven dat het kabinet in totaal 20 miljoen euro additioneel beschikbaar heeft gesteld aan de VWA voor het jaar 2008 en 2009. Deze bijdrage dient ter dekking van de aanbevelingen uit het rapport van de heer Hoekstra (zoals verbetering van de handhaving en vergroting van de capaciteit en kwaliteit dierenartsen) en ter dekking van bestaande knelpunten op de VWA begroting. Verbeteringen in de bedrijfsvoering worden deels uit deze middelen bekostigd (zoals verbeteringen van de ICT ter ondersteuning van het primaire proces van programma Dier).

Plateauplanning

Het proces om uiteindelijk in 2012 met één gefuseerde inspectiedienst van start te kunnen gaan, heeft een dynamisch karakter. Om de fusieontwikkeling beheersbaar te maken, is het proces opgeknipt in een aantal zogeheten plateaus. In het KB is de plateauplanning opgenomen. In de bijlage van mijn brief van 11 november 2008 (TK 26 991, nr. 231) heb ik u hierover geïnformeerd. Omdat de vaststelling van het Kaderbesluit om diverse redenen op zich heeft laten wachten, was deze planning niet meer actueel.

Na vaststelling van het Kaderbesluit is de plateauplanning geactualiseerd. Tijdens het actualiseren is geconstateerd dat de opgetreden vertraging leidt tot het vertraagd beschikbaar komen van de voorziene voordelen en besparingen van de fusie.

Tot slot betekent het afronden van de fusie niet het einde van de ontwikkeling van de dienst. Ook na 1 januari 2012 blijft doorontwikkeling van de VWA gewenst.

¹ Onderzoek VWA-rapport «Modernisering activiteiten levende dieren en levende producten» van 20 maart 2008 (TK 2007–2008, 26 991, nr. 177).

² «Het functioneren van de VWA in de controle op slachthuizen en exportverzamelplaatsen» van 20 juni 2008 (TK 2007–2008, 26 991, nr. 205).

Programma's

De plateauplanning omvat zes programma's: Baten Lasten Dienst, Interne Besturing, Innovatie, Huisvesting, Personeel en ICT. Voor deze programma's zijn programmamanagers aangesteld die voor betreffende programma's een plan van aanpak opstellen. In deze plannen van aanpak staat beschreven welke voorbereidende werkzaamheden per plateau moeten zijn afgerond om per 1 januari 2012 gefuseerd te kunnen zijn. De meest relevante programma's licht ik toe.

Baten Lasten Dienst

Op 25 september 2009 is het ministerie van Financiën akkoord gegaan met de instelling van de tijdelijke baten-lastendienst. Naar aanleiding hiervan zal ik de Tweede Kamer voor het eind van dit jaar op de hoogte brengen van mijn voornemen tot het instellen van de tijdelijke baten-lastendienst de nieuwe VWA (nVWA) conform de voorhangprocedure van artikel 10 van de Comptabiliteitswet 2001. Bij voorjaarsnota 2010 komt de instelling ervan tot uitdrukking in een aanvullende paragraaf over de tijdelijke baten-lastendienst de nieuwe VWA.

Innovatie

De Rijksnota «Kaderstellende Visie op Toezicht» van 2005 is binnen de nieuwe VWA uitgewerkt in onder andere het programma Innovatie. De nieuwe VWA heeft met dit programma de ambitie om gedurende het fusieproces een aantal vernieuwingen, zowel op het gebied van de primaire, ondersteunende, als de sturende processen, door te voeren in de verschillende onderdelen en werkprocessen. Onderdelen van dit programma zijn onder andere risicogericht toezicht en 2e lijn toezicht of systeem toezicht.

Huisvesting

Na afronding van de discussie met uw Kamer over de huisvesting van de VWA en besluitvorming over het Kaderbesluit (6 juli jongstleden) zijn concrete afspraken over de huisvesting gemaakt. Inmiddels is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke kantooruimte voor het hoofdkantoor en de andere kantoren die de VWA in 2012 zal gebruiken. Nog vóór 2012 zal het totale ruimtegebruik fors teruggebracht worden (van 53 naar circa 20 locaties). Door het samengaan in één hoofdkantoor rondom Utrecht CS, door de laboratoria te concentreren en door sluiting van een groot aantal bestaande regiokantoren, kunnen de huisvestingslasten structureel omlaag met 7,5 miljoen euro vanaf 2012. Bij de bepaling van de ruimtebehoefte en inrichting van kantooruimten wordt uitgegaan van tele- en flexwerken.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg